

**Liturgie morgendienst
Emmen, 2 juli 2017
Thema: God werkt door mensenhanden**

1. Votum

2. Vredegroet

Genade voor u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus.

3. Zingen: **Psalm 136:1-3, 20,21** (*vers 3 is geleerd door gr 3&4*)

4. Gods wil voor ons leven a.d.h.v. picto's geloof.nu

5. Zingen: **Psalmen Voor Nu 16** (*m.m.v. muziekgroep*)

6. Gebed om verlichting met de heilige Geest

7. Schriftlezing: **Nehemia 2** (*gelezen door...*)

8. Zingen: **Psalm 20:2,3**

9. Kindermoment: het dagboek van Nehemia

10. Preek

11. Amenlied: **LvdK 320:1-4**

12. Dankgebed, voorbede

13. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*)

*Tijdens de collecte luisterlied: **Opwekking 732** (tekst graag op de beamer, en met zo min mogelijk herhaling!) (m.m.v. muziekgroep)*

14. Slotzang: **Opwekking 766** (*m.m.v. muziekgroep*)

15. Zegen.

De genade van onze Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

Kindermoment: het dagboek van Nehemia (2)

Ha, jongens en meisjes, kennen jullie me nog - Nathan ben Nehemia, zoon van Nehemia? Ik heb jullie verteld over het dagboek van m'n vader, weet je nog?

M'n vader werkt op het paleis van de koning.

En hij schrijft in z'n dagboek wat er allemaal gebeurt.

M'n vader heeft laatst toch iets bijzonders meegemaakt, moet je horen:

Op een dag werd er een heel groot feest gehouden in het paleis. De zalen waren prachtig versierd met heel mooie tapijten aan de muur en schitterende beelden. Er waren gouden en zilveren rustbedden waarop de belangrijke mensen van het land konden zitten om te eten. Er was heel veel eten, borden en schalen vol. En in gouden bekertjes werd de wijn geschonken. Mijn vader moest die wijn inschenken.

Maar toen hij bij de koning en de koningin kwam, schrok hij vreselijk. Want de koning begon tegen hem te praten.

De koning vroeg aan mijn vader waarom hij er zo verdrietig uitzag.

Toen werd mijn vader heel erg bang. Want in het paleis, bij de koning moet je altijd een vrolijk gezicht trekken. Ook al ben je helemaal niet blij, je moet toch lachen. En als je dat niet doet, dan kun je straf krijgen! Daarom schrok mijn vader ook zo.

Hij zei snel dat de koning heel lang mocht leven. En ook dat hij echt verdrietig was, omdat de stad waar zijn voorouders begraven zijn, verwoest is.

En toen gebeurde er een wonder: de koning werd helemaal niet boos! Hij vroeg juist wat m'n vader graag zou willen.

En toen ging mijn vader stilletjes, terwijl hij aan het werk was, tot de HERE God bidden.

Doen jullie dat ook wel eens, zo'n schietgebedje bidden? Ik wel hoor! Als er plotseling iets ergs gebeurt of als ik iets belangrijks moet doen. Dan zeg ik gauw: 'Here help mij alstublieft.'

En toen vroeg mijn vader aan de koning of hij naar het land Juda mocht (dat is het land waar ons volk vandaan komt). Naar Juda, om de stad waarin zijn voorouders zijn begraven weer op te bouwen. En weet je, toen gebeurde er weer een wonder: de koning vroeg hoelang de reis moest duren en wanneer m'n vader weer terug zou komen. En toen gaf de koning zomaar toestemming om naar Juda te gaan. Geweldig, hè!?

Laat me nog even vertellen hoe het verder is gegaan.

Toen mijn vader bij de koning was geweest en toestemming en papieren had gekregen om op reis te gaan, gingen wij gauw al onze spullen inpakken en verhuizen naar Jeruzalem.

Het was een lange reis, het duurde wel twee maanden voor we er waren.

En toen we in Juda aankwamen... de stad zag er verschrikkelijk uit, de muren lagen in brokken op de grond en de poorten waren afgebrand. Er was niet veel meer over van de mooie stad.

Alleen de tempel stond overeind, maar dat was een raar gezicht, zo'n groot gebouw tussen de puinhopen.

Er woonden ook niet veel mensen meer, een dorre doodse boel, eigenlijk een spookstad.

Wij gingen eerst logeren bij mijn oom Chanani, omdat het huis waar wij in zouden gaan

wonen nog gebouwd moest worden.

Wij mochten nog aan niemand vertellen waarom we naar Jeruzalem waren gekomen, dat moest geheim blijven.

Ondertussen ging mijn vader op onderzoek uit: hij vroeg aan allerlei mensen hoe het met de muren stond en wat er aan gedaan moest worden.

En op de derde avond dat we er waren, toen het al donker was, ging mijn vader op z'n ezeltje de muren bekijken, samen met een paar vrienden.

Het was soms zo'n puinhoop dat hij er niet eens op z'n ezeltje langs kon rijden.

Nee, het ziet er niet best uit voor Jeruzalem. Hoe dat nog weer goed moet komen...

Preek

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Mag je als christen plannen maken? [dia1] Plannen voor de vakantie bijvoorbeeld?

Of welke opleiding je gaat doen, of je naar ander werk zult gaan uitkijken, of je je huis zult gaan verbouwen? Mag dat? Kan dat?

Maar natuurlijk mag en kan dat, zul je zeggen.

Ik ben het met je eens hoor. Als we alleen maar niet denken dat wijzelf dan alles kunnen bepalen, dat het allemaal gaat zoals wij willen en plannen en uitstippelen.

In Jakobus 4:13-15 staat: [dia2] *Vandaag of morgen gaan wij naar die en die stad. Daar blijven we een jaar, we zullen handeldrijven en geld verdienen. U weet niet eens hoe uw leven er morgen uitziet. (...) U zou moeten zeggen: 'Als de Heer het wil, zijn wij dan in leven en zullen we dit of dat doen.'*

Datzelfde laat Nehemia zien (daar hebben we het vorige week over gehad): dat al zijn plannen maken en activiteit zijn ingebed in gebed.

Dat is een goede grondhouding: het [dia3] *Deo Volente* – als de HERE het wil, omgeven door gebed.

Plannen maken. Mag en kun je [dia4] *als kerk* ook plannen maken?

Steeds meer kerkenraden en kerkelijke commissies werken met beleidsplannen.

Ze zetten op papier wat ze willen, en waarom, en hoe ze dat willen bereiken.

Ze denken na over hoe je het beste vorm en structuur kunt geven aan het kerkgebeuren.

Er zijn mensen die daar niks van moeten hebben: 'de kerk is toch zeker geen bedrijf', zeggen ze dan. Je moet niet plannen, maar bidden! De Geest moet het doen!

Is dat terecht, zo'n houding? Moet je een tegenstelling maken tussen menselijke activiteit en het werk van God? Daarover laat Nehemia het een en ander zien.

[dia5] Daar had Nehemia nu zo lang op gewacht, en om gebeden: een concrete verhooring, een bevestiging van zijn plannen.

En zomaar, op een onverwacht moment, tijdens zijn alledaagse werk, doet zich zo'n gelegenheid voor.

Daarom is het goed en belangrijk en mooi, als je gebed de dragende grond is onder heel je bezig zijn. Dat je je afhankelijk weet van God en Hem bij al je plannen maken betreft.

En dat je ook verwachtingsvol openstaat voor 'tekens', 'signalen', een antwoord van God.

Tegelijk zijn er dan mensen die het daar bij laten.

Die bidden voor de nieuwe dag, die bidden om hulp van de HERE wanneer er zorgen en moeiten zijn, die bidden of de HERE gelegenheid wil geven om van Hem te getuigen, om met ongelovige mensen in gesprek te komen en zo het evangelie te kunnen vertellen, die bidden voor een gelovige en actieve kerkelijke gemeente waarin het geen duffe of lauwe of ingezakte boel is. *En die het daar dan bij laten.*

Kijk, en dat deed Nehemia dus niet!

Hij begon met bidden, maar ging vervolgens niet met z'n armen over elkaar zitten afwachten.

Nee, Nehemia ging zich terdege [dia6] voorbereiden. Hij ging plannen maken.

Hij had er van tevoren over nagedacht *wat* hij wilde zeggen, *wanneer* hij het wilde zeggen en *hoe* hij het wilde zeggen.

Zodat hij niet met z'n mond vol tanden zou staan als er zich een gelegenheid voordoet...

Als de koning aan hem vraagt wat er is *schrikt* hij eerst – en dat kan je begrijpen.

Maar meteen weet Nehemia: **nu komt het er op aan!**

En heel nauwkeurig kiest Nehemia zijn woorden.

Want let maar 's op: hij heeft het over *de stad van zijn voorouders* (1:3). Heel slim noemt hij niet de naam *Jeruzalem*, omdat hij wel weet dat de koning zich dan vast herinnert dat hij besloten heeft de herbouw van die stad te verbieden.

Ook zegt Nehemia: *de stad waar mijn voorouders begraven liggen*. Want hij weet dat de Babyloniers gevoelig zijn voor alles wat met voorouders en begraven te maken heeft.

Nehemia is dus heel tactisch, en tegelijk zegt hij geen woord verkeerd en liegt niet.

En wonder boven wonder gaat de koning op zijn zaak in.

Ook dan weer bidt Nehemia een kort gebed om kracht – kenmerkend voor zijn houding.

En heel voorzichtig legt hij zijn plan aan de koning voor.

Nehemia heeft er niet alleen over nagedacht hoe en wat hij zal zeggen, *hij weet ook drommels goed wat hij wil*. Zijn plan ligt klaar.

En als de koning er naar vraagt, kan hij het gelijk voorleggen.

Nehemia weet precies hoeveel tijd hij nodig heeft en hoelang hij dus weg zal blijven.

En in vrijmoedigheid vraagt hij vervolgens nog enkele voorrechten: een vrije doortocht door middel van *visa* en een brief voor de houtvester (hij kent zelfs de naam van die man!) om hout af te staan voor de herbouw.

Was Nehemia daarmee overmoedig? Ongeestelijk bezig?

Nee: we hebben gezien dat hij met gebed begint.

En tegelijk begrijpt hij dat vertrouwen op God niet betekent dat je je eigen verantwoordelijkheid niet onder ogen hoeft te zien. [dia7]

God werkt door mensenhanden!

En dat erkent Nehemia (vers 8): *Omdat mijn God mij bescherming bood, gaf de koning mij de verlangde brieven.*

Zo mag je biddend en werkend en plannen makend bezig zijn in en voor Gods Koninkrijk!

Waarom was het eigenlijk zo belangrijk, [dia8] dat Jeruzalem werd herbouwd?

Waarom ziet Nehemia daarin voor zichzelf zo'n belangrijke taak?

Omdat Jeruzalem de stad van God is, de plaats die JHWH voor zichzelf heeft uitgekozen.
De plaats van de tempel. Het geestelijke centrum van het volk Israël.
De plaats waar JHWH zijn volk wil ontmoeten.
Een beetje voorzichtig zou je vandaag zeggen: het gaat om de kerk.
En de kerk was in het slop geraakt. De kerk liep leeg. Er was haast geen activiteit meer.
Het volk kwam er niet meer om zijn God te ontmoeten en Hem te loven en te prijzen, tot Hem te bidden, voor Hem te zingen en Hem offers te brengen.
Dat stond allemaal op een laag pitje.
Er was lauwheid, slapheid, de mensen geloofden het wel.
En Nehemia voelt dat hier niet alleen de naam van een volk op het spel staat, maar vooral ook de eer en de Naam van de *God* van dat volk.
Hij voelt dat die lauwheid en slapheid en dat ingedut zijn en de boel de boel laten, dat dat haaks staat op wat je in zo'n geestelijk centrum mag verwachten.
En Nehemia wil daar wat aan doen. Hij is geen fanaticus of activist, maar wel heel betrokken op de zaak van God.

En kijk dan weer eens hoe Nehemia het aanpakt.
Hij komt niet met veel bombarie en tamtam Jeruzalem binnen.
Hij presenteert zich niet eventjes als de 'redder van Israël'.
Hij komt niet met het idee 'zo, en nu zullen wij de boel wel 's ff...'
Nee, de mensen *merken* niet eens dat hij aankomt.
Stil en rustig neemt hij zijn intrek, en na drie dagen gaat hij ongemerkt, [dia9] wanneer het donker is, met een paar kameraden de muur en de poorten inspecteren.
Waarom doet hij dat? Waarom laat hij niet direct bij aankomst die papieren van de koning zien!? Waarom wil hij niet gelijk alle touwtjes in handen hebben!?
Ik denk omdat hij wel doorheeft, dat de mensen hem op dit moment nog niet zullen geloven.
Dat de lachers en de spotters de overhand zullen hebben, mensen die zich niet voor kunnen stellen dat zulke zaken als herstel van de stad van God nog mogelijk is.
Nehemia gaat ook hier weer heel bewust, doelgericht en strategisch te werk.
Hij beseft dat vertrouwen op God en weten dat Hij je leven leidt, niet betekent dat je kunt doen en laten wat je wil, en dat je maar wat kunt aanrotzooien.
Maar dat dat juist verantwoord bezig zijn van je vraagt.
Hij weet dat als hij z'n plannen *nu* zal presenteren hij de mensen *niet* achter zich zal krijgen. En daarom wacht hij tot het juiste moment.
Hij wil eerst voor zichzelf helder hebben wat er moet gebeuren.
Hij neemt zelf in ogenschouw hoe de zaken er voor staan.
Hij neemt alles in zich op en er rijpt een plan...

Als de tijd rijp is, als Nehemia concreet weet wat er moet gebeuren, als hij er opnieuw werk van heeft gemaakt en z'n 'beleidsplan' klaar heeft, [dia10] stapt hij naar de leiders van het volk. En hij daagt hen uit, op een goede en positieve manier.
Hij leest hen niet de les, zo van 'en jullie moeten dit en dat, zus en zo'.
Nee, hij stelt zich naast hen op, net zoals hij deed toen hij ging bidden.
Hij zegt: *U ziet in welke ellende wij verkeren: Jeruzalem ligt in puin en de poorten zijn in*

vlammen opgegaan.

Dat is het eerste: [dia11] **hij identificeert zich met het volk, en geeft een realistisch beeld van het probleem.**

Het volgende wat hij doet is [dia12] **met een concrete doelstelling te komen, met een helder plan.** *Laten we de stadsmuur weer opbouwen, zodat we niet langer het mikpunt van spot zijn.*

Nehemia ontvouwt z'n plannen.

En als je doorleest in hoofdstuk 3, ontdek je dat Nehemia inderdaad een goed organisator is die op perfecte manier de herbouw weet te organiseren met een slim plan: iedereen, van 'hoog tot laag' wordt ingezet, de meeste bouwers werken in de buurt van hun eigen huis (dat werkt het best!) en ieder neemt een klein stukje van de muur voor z'n rekening (zo blijft het voor iedereen 'behapbaar').

Nu zullen er vast mensen zijn geweest die het plan van Nehemia krankzinnig vonden, te gek voor woorden, onhaalbare kaart – 'dat lukt je toch nooit', 'dat is al zo vaak geprobeerd', 'zo zijn we dat niet gewend'.

En daarom wijst Nehemia als laatste op het feit [dia13] **dat hij zelf ervaren heeft dat God achter zijn plannen staat en hem tot nu toe bijzonder en wonderlijk gezegend heeft.**

Het is geen vaag zweverig verhaal, maar controleerbaar aan de hand van feiten: *Ik vertelde hun dat mijn God mij bescherming geboden had, en ook bracht ik de woorden van de koning over.* Hij kon de documenten laten zien!

Zo laat Nehemia zien dat het niet verkeerd is je verstand te gebruiken.

Dat het niet tegen Gods wil ingaat doelgericht en tactisch bezig te zijn.

Dat het goed is de gaven en mogelijkheden die je hebt gekregen bewust in te zetten.

Waarom zou je het niet zo mogen zien dat je *juist* op de plek die je zelf gekregen hebt, (thuis, op het werk, in je gezin, in de kerk, in de maatschappij), het best op je plek bent, dat de HERE *juist daar op die plek* een bedoeling met je heeft en dat je *daarvoor* ook je gaven kunt en mag gebruiken!?

Waarom zou zulk actief bezig zijn in 'kerk, staat en maatschappij' minder geestelijk zijn dan enkel het gebed ervoor?

Zeker: [dia14] niet bouwen zonder bidden.

En tegelijk: [dia15] niet bidden zonder bouwen!

Zo laat Nehemia zien dat God *juist door mensenhanden* zijn werk op aarde wil verrichten.

Zoals Nehemia dat samenvat in dat ene vers, in die ene belijdenis: *Het is de God van de hemel die ons doet slagen. Wij, zijn dienaren, beginnen met de herbouw.*

Laat dat het uitgangspunt zijn van je eigen leven, en ook van de gemeenteopbouw in de kerk.

Zet je daarom ook zelf in voor Gods werk op aarde. Door je gaven te gebruiken.

Verantwoordelijkheid te nemen. Door biddend te werken en werkend te bidden!

Amen.